

saa til Gengæld inddrog de 2 Kr. pr. Medlem fra Kasserne, som jo nu ikke strække til til Lægeudgifter. Derved fik man frigjort over 1 Mill. Kr. i Øjeblikket, for hvilke man kunde ansætte med en anstændig Lønning ikke saa ganske faa Læger. Jeg kunde tænke mig, at dette kunde blive et Skridt henimod Forslagsstillernes Ønsker. Herrerne ville maaske sige, at det vil være et meget lille Skridt. Ja, det er jo ligesom man tager det. Ud fra den nuværende Ordning vil det endda ikke være saa ringe et Skridt og det vil pege henimod et nyt Princip. Det vil være et Skridt, som — synes jeg — ogsaa bliver støttet fra anden Side, nemlig gennem hele den Konflikt, som har bestaaet, jeg kan gerne sige lige fra Sygekassernes Begyndelse og indtil nu, mellem Sygekasserne og Lægerne om Honoraret. Det er en Strid, om hvilken jeg er enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (P. Knudsen) i, at jeg ikke tror, at vi have Enden paa den endnu, om der end i hvert Tilfælde for en Del af Landet — jeg tror ikke for hele Landet — er truffet en Overenskomst, gældende paa Tid. Dette Skridt vilde ogsaa have den Fordel, at man kunde overse dets Rækkevidde baade overfor Kasserne i økonomisk Henseende og med Hensyn til Indflydelsen paa deres ydre Bestaaen, men det kan man ikke opnaa gennem det Forslag, som ligger for os.

Der er jo ogsaa det store Spørgsmaal om, hvad dette Forslag vil koste. Den højtærede Indenrigsminister har nævnt nogle Tal, og jeg er ad en helt anden Vej kommen til nogle ganske lignende Tal, men dertil kommer jo meget andet. Jeg ved f. Eks. ikke, om Forslagsstillerne have tænkt sig, hvad der vil bruges til nye Sygehuse, Specialbehandling o. l.

Jeg tror, at det Udtryk „ret vidtgaaende“, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne anvendte paa Andragendet af 1880, passer akkurat lige saa godt paa dette Forslag her, hvorved saa endda er at bemærke, at det Gode, som der var ved Andragendet af 1880, at det kom den hele Befolkning til gode, ikke findes ved dette Lovforslag. Det er et Klasselovforslag, og et Klasselovforslag, som netop udelukker mange, som trænge lige saa haardt eller, jeg tør sige, trænge mere til Lempelser paa dette Omraade end i hvert Tilfælde de bedst stillede Arbejdere.

Nu ville de Herrer maaske sige, at alt, hvad jeg har sagt om Principper, kan være meget godt. Faktum er, at en hel Mængde Mennesker, som ikke har Raad

til Lægebehandling, lider under ikke at kunne faa den. Jeg vil saa svare, at det er min Overbevisning, at en social Lovgivning, der er bygget over det Princip, der nu hævdes: Hjælp til Selvhjælp, og en videre Udvikling deraf er udmærket, ogsaa udmærket i den Forstand, at den er tilstrækkelig, naar den gaar Haand i Haand med en Handelspolitik, der gaar ud paa at skaffe Arbejde her i Landet. Men hvis den ikke gør det, vil heller ikke det rene Forsørgelsesprincip slaa til; det vil det ikke, fordi der saa skal forsørges af Statskassens Lommer. Thi under den Forudsætning, at der ikke i vor handelspolitiske Virksomhed gøres, hvad der kan, for at skaffe Arbejde her i Landet — og der kan gøres langt, langt mere, end der gøres —, vil heller ikke Forsørgelsesprincippet slaa til af den simple Grund, at Statens Lommer fyldes ikke af Principper, men de fyldes af Arbejde.

Rørdam: Man kan jo nok forstaa de Grunde, som have bevæget de Herrer Forslagsstillere til at indbringe et Lovforslag som dette i Rigsdagen. Naar der er en stor Mængde eller dog en hel Del Mennesker, som ere saa ubemidlede, at de have meget vanskeligt ved at faa tilstrækkelig Lægehjælp og Sygepleje i det hele taget, kan man nok forstaa, at det har været Aarsag til de Herrer's Ønske om dette Lovforslags Indbringelse. Maaske jeg maa sige, at jeg vilde dog have fundet det mere naturligt, om de Herrer var fremkomne med et saadant Forslag i den Kommission, som overvejer hele Medicinalvæsenets Ordning, og hvor Socialdemokratiet jo ogsaa i Øjeblikket har Repræsentanter. Jeg vilde have fundet, at det maaske havde været det rette Forum, og man var maaske kommen lettere frem ad den Vej end ved at fremkomme med et Forslag her i Tinget. Det foreliggende Forslag griber i allerhøjeste Grad ind i hele Lægevæsenets Ordning, og jeg kan ikke tænke mig det gennemført, uden at det vil faa den aller-allerstørste Indflydelse paa hele Lægevæsenets fremtidige Ordning, altsaa i høj Grad gribe ind i de Kommissionsarbejder, som ikke ere saa lidt fremskredne allerede.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (P. Knudsen) begyndte med at udtale, at han for sit Vedkommende egentlig hellere havde set, at man var gaaet til at gøre al Sygepleje gratis for alle Borgere i Samfundet. Den Tanke vilde være umid-